

være aldeles taabeligt, om man vilde gjøre sligt, thi jeg vil dog spørge: hvorledes tror man, dersom det blev oplyst, at det var med velberaad Du, at Rigsdagen vilde optage Sligt? Skulde det ikke blive en Pind til vedkommende Lovforslags Rigtigste. Jeg er overbevist om, at det vilde ske. Derfor have vi ikke gjort det, men have bevislig gjort akkurat det Modsatte. Jeg antager, det er gaaet med det idag behandlede Lovforslag ligesaa. Der er iøvrigt baade igaar og idag talt en hel Del om Ministerens Stilling til Kommunernes Bevillingsmyndighed, og der er yttret Misforstaaelse med den Maade, hvorpaa Sligt kan tages; thi jeg tror egentlig ikke, man er gaaet ud paa at at yttre Misforstaaelse med den Maade, hvorpaa det i Virkeligheden er blevet taget; det har mere været Mulighedernes filosofiske Standpunkt, man har set paa. Jeg har altid haft den Formening, at det var det Rigtigste, at Enhver holdt sig paa sit Oebet. Naar vi have en Lov, som fastslaar visse Regler, og disse blive opfyldte, tror jeg, det er urigtigt af Rigsdagen at gribe videre ind. En anden Sag er det, dersom man ser, at disse Regler ikke opfyldes, thi saa er det en Selvfølge, at Rigsdagen har at gjøre Ansvar gjældende overfor dem, der have overtraadt Loven, men som sagt, det er ikke paavist, at der her er sket noget Misbrug fra Ministerens Side. Altsaa finder jeg heller ikke, der er Anledning til at opholde sig videre derved. Iøvrigt kunde det ikke falde mig ind at udtale Videre i denne Sag, thi da jeg dog hører, at man er mere gunstigt stemt for denne Bane end for den igaar, haaber jeg ogsaa, den vil faae en saa meget heldigere Gang gjennem Thinget end hin, og det er ikke saa ringe, thi naar blot Enden er god, er Alting godt.

Jagerslev: Det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Bojzen) gjorde nogle almindelige Bemærkninger om den Stilling, der burde indtages overfor Jernbaneanlæg, som jeg tilbørlig ikke skal være fuldt uenig med ham i. Om der just er Trang til at accentuere Forholdet her, skal jeg henstille. Det ærede Medlems Konklusion maa jo i Hovedsagen være den, at Rigsdagen maa forbeholde sig Frihed overfor slige Love. Deri er jeg enig med ham; men jeg ønsker at gjøre en Bemærkning om det ærede Medlems Argumentation med Hensyn til Faren ved Expropriationen i slige Love, idet der derigennem skulde være en Fare for Staten for at komme i nærmere Forhold, et Slags Svangersforhold, til mislykkede Jernbaner. Der forekommer mig ikke at kunne være større Fare derved end ved andre Ting, hvortil der er knyttet Expropriation. Det er jo ikke alene til Jernbaneanlæg, men ogsaa mange andre Ting som Veianlæg, at der tilstedes baade store og smaa Kommuner Expropriation. Jeg kan ikke antage, at det, at man sætter Expropriationsbestemmelser ind i en Lov, skulde give Rigsdagen noget større

Ansvar, end om de ikke fandtes der. De maa nødvendigvis findes der, og hvis de ikke gives, vil man jo hindre disse lokale Anlæg. Faren kan jeg altsaa ikke se. Det kan være rigtigt at se sig for, men vil man overhovedet indlade sig paa at fremme disse Anlæg, maa man virkelig give Expropriationsbestemmelser. Det maatte under alle Omstændigheder være Loven i sin Helhed, man maatte negte og ikke Expropriationsbestemmelserne. — Jeg begjærede egentlig Ordet for at rette en Bemærkning til det ærede Medlem for Beile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), der kom ind paa de Regler, der følges af Kommunerne med Hensyn til Bevilling af Tilskud til Jernbaneanlæg. Det ærede Medlem mente, at det kunde være rigtigt og forsvarligt at følge forskellige Regler, saa at selv om et Amtsraad ogsaa i eet Tilfælde havde voteret i Genhold til § 48, kunde det i et andet Tilfælde votere i Genhold til § 53, hvilket er oplyst som sket flere Gange. Dette begrundede det ærede Medlem paa Indholdet af en Lov om Anlæg af Jernbaner i Sylland og Jyn, jeg tror af 16de Juni 1879. Det tror jeg maa absolut være en Feiltagelse. Jeg tror, at, hvad der er rigtigt i det ene Tilfælde, maa ogsaa være det i det andet, og det, at der er indsat en Bestemmelse i en Lov, hvorefter et Anlæg kun kan blive til Noget, forsaavidt de paagjældende Amtsraad tage Bestemmelse om visse Tilskud, kan ikke gjøres, at Amtsraadet faar større eller mindre Myndighed i den Sag end ellers. Det maa vedtage, om det vil give sine Tilskud, men det maa vedtage dem i Genhold til samme Regler og Lovparagrafer som i andre Tilfælde. Jeg tillod mig igaar at udtale, at jeg ansaa det for rigtigt — og der, hvor jeg havde med Sagen at gjøre, har man baaret sig saaledes ad — at Amtsraadene voterede sine Tilskud i Genhold til § 48. Jeg hører nu af den høitærede Indenrigsminister, at Ministeriet mener, at det er uundvøndigt at bruge § 48 i slige Tilfælde, og at Voteringen kan ske i Genhold til § 53. I saa Tilfælde stiller Sagen sig noget anderledes; thi i Genhold til § 53 er simpelt flertal tilstrækkeligt, saa i de fleste Tilfælde vil Indenrigsministeriets Samtykke være fornødent, hvorved altsaa Ministeriet bliver medansvarligt for Beslutningen. Derimod kræver en Vedtagelse i Genhold til § 48 ikke i og for sig Ministeriets Samtykke. Naar nu de fleste Amtsraad, saavidt mig bekendt, have valgt at bevilge disse Tilskud i Genhold til Kommunallovens § 48, have de gjort det, fordi § 48 synes at indeholde de strengeste Regler og den største Betyggelse ligeoverfor Offentligheden, idet den fordrer Vedtagelse med $\frac{3}{4}$ af Stemmerne og desuden 2 Behandlinger, og ikke blot det, men Formanden skal være mellem dem, der stemmer for vedkommende Forslag; men saa behøves der forresten ikke nogen overordnet Myndigheds Samtykke. Jeg antager, det er den Betragtning, der har ledet